

Tapani Uusikylän ja Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite tekoälystrategian ottamisesta osaksi kaupungin strategiaa

Kaupunginvaltuusto 24.02.2025 § 13

”Tekoäly ja sen sovellukset kehittyvät nopeasti ja sen vaikutukset näkyvät jo nyt myös kunnallisessa hallinnossa ja päätöksenteossa.

Tekoäly kunnallisen päätöksenteon tukena voi parantaa palvelujen tehokkuutta, tuottaa parempaa tietoa päätöksentekijöiden tueksi ja edistää kunnallisten palveluiden digitalisaatiota. Tekoälyn avulla voidaan ennakoita ja hallita esimerkiksi koulutuksen ja työpaikkojen tasapainoa, terveysindikaattoreita, väestömuutoksia, ympäristönsuojelua, kaavoitusta ja elinvoiman kehitystä.

Tekoälystrategiassa voisi huomioida ainakin seuraavat pääkohdat:

1. Tekoälyn mahdollisuuksien kartoittaminen kaikilla toimialoilla:

Tekoäly voi antaa tukea päätöksissä tarjoamalla tarkempaa ennakoivaa dataa ja automatisoimalla rutiinitehtäviä.

2. Eettiset ja lainsäädännölliset näkökohdat:

Tekoälyn käytössä tulee noudattaa yhdessä hyväksyttyjä eettisiä periaatteita ja voimassa olevaa lainsäädäntöä. Tekoälyn perustuvien päätöksentekoprosessien tulee olla ymmärrettäviä ja tarkasteltavissa.

3. Riittävä koulutus:

Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden on saatava riittävä koulutus tekoälyn perusteista ja sen sovelluksista. On tärkeää varmistaa, että tekoälyä kehittävät ja käyttävät asiantuntijat ymmärtävät kunnallisen päätöksenteon prosessit. On myös voitava tunnistaa tekoälyn mukana tulevat vaarat ja lieveilmiöt, valeinformaatio tai rikollinen toiminta.

4. Kuntalaisten osallistaminen ja luottamus:

Tekoälyn käyttö kunnallisessa päätöksenteossa tulee olla läpinäkyvää. Kuntalaisten tulee saada tietoa siitä, kuinka tekoälyä käytetään, missä sitä käytetään ja millaiset mahdolliset vaikutukset, myös negatiiviset, sillä on kuntalaisten arjessa. Riittävä osallistaminen ja viestintä auttavat luottamuksen rakentamisessa.

5. Yhteistyö muiden kuntien ja organisaatioiden kanssa:

Tekoälystrategia voidaan rakentaa myös yhdessä alueen kuntien ja organisaatioiden kanssa ja sen avulla voidaan ottaa oppia muiden kuntien ja organisaatioiden parhaista käytännöistä. Yhteistyöllä voisimme löytää merkittäviä taloudellisia säästöjä.

Tapani Uusikylä, Kokoomusryhmä

Terttu Alanen

Sanna Häggman

Kaisa Haapakoski

Paula Haapakoski

Pasi Niiranen

Ulla Lehtikangas

Terho Ojanperä

Heta Myllymäki

Jani Hautakoski

Eveliina Autio

Timo Ahvenainen

Jani Palola”

Tanja Laakkonen

Ami Salmela

Arto Marjamaa

Juhani Löfbacka

Johanna Rautakoski

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös Kaupunginvaltuusto lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 14.04.2025 § 125

Valmistelija vs. hallintojohtaja Marjaana Haapakoski

Tekoälyn ottaminen osaksi kaupungin strategiaan voi tuoda merkittäviä etuja. Toiminnan tehostaminen, palveluiden parantaminen ja talouskasvun edistäminen, ennakoitavuus infrastruktuurin hallinnassa. Tekoälyä voidaan käyttää monilla eri osa-alueilla. Tekoälyn käyttöönotto vaatii kuitenkin suunnittelua ja huomioita, kuten tietoturvan ja tietosuojan varmistamista.

Eri näkökulmien esiin tuomiseksi, tekoälyn käytettävyyden ja ratkaisujen esiin nostamiseksi, kaupungin eri toimialat tulee ottaa mukaan valmisteluun.

Esittelijä kaupunginjohtaja Maria Sorvisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen teknisten palveluiden lautakunnan, hyvinvointilautakunnan ja sivistyslautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta 20.05.2025 § 98
325/00.01.03/2025

Valmistelija vs. sivistysjohtaja Eija Saarela

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja opetushallitus ovat julkaisseet kansalliset suositukset tekoälyn käytöstä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa sekä vapaassa sivistystyössä. Kokonaisuus on laadittu vahvistamaan tekoälyyn liittyvää ymmärrystä ja tukemaan tekoälyn turvallista ja vastuullista käyttöä. Kokonaisuus on julkaistu opetus- ja kulttuuriministeriön webinaarissa 31.3.2025. Aineisto on löydettävissä opetushallituksen verkkosivuilta osoitteessa <https://www.oph.fi/fi/tekoalysuositukset>

Suosituksen mukaan varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjän vastuulla on laatia ohjeet ja ohjata henkilöstöä tekoälyn käytössä. Ennen kuin tekoälysovelluksia otetaan käyttöön, varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjän tehtävänä on linjata tekoälyn käytöstä, ohjeistaa käyttöä sekä arvioida ja vastata käyttöönotettavien tekoälyä hyödyntävien järjestelmien lainmukaisuudesta. Lisäksi on määriteltävä mihin ja milloin tekoälyä voi käyttää.

Ylivieskan kaupungin koulutuspalveluissa on laadittu erillisen työryhmän toimesta Ylivieskan kaupungin koulujen digipedagogiikan strategia 2024 – 2026, joka on hyväksytty sivistyslautakunnassa 25.9.2025 §147. Lisäksi opetushenkilöstölle on tarjottu tekoälyyn liittyvää koulutusta lukuvuoden 2024-2025 aikana ja henkilöstöllä on määrärahojen puitteissa ollut mahdollisuus osallistua myös ulkopuoliseen koulutukseen. Em. lisäksi työtä on tietojärjestelmiin liittyvien vaikutustenarviointien perusteella täydentänyt asetettu tietoturvaryhmä.

Koulutusten, tiedotustilaisuuksien ja suositusten perusteella on tunnistettu tekoälyn käyttöön liittyvien linjausten ja ohjeistuksen tarve koulutuspalveluissa. Suunnitelmana on, että digipedagogiikan strategian laatinut työryhmä käynnistää toimintansa jälleen lukuvuoden 2025-2026 alusta ja selvittää asiaan liittyviä linjauksia, laatii ohjeistuksia ja tekee tarvittavat päivitykset digipedagogiikan strategiaan. Työssä tulee ottaa huomioon myös koko kaupungin tasolla tehtävät tekoälyyn liittyvät linjaukset ja osallistua tarvittaessa koko kaupunkia koskevaan työhön. Tarvittavilta osin linjaukset tuodaan sivistyslautakunnan päätettäväksi suosituksen mukaan.

Esittelijä	vs. sivistysjohtaja Eija Saarela
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelyssä mainitun vastauksen valtuustoaloitteeseen tekoälystrategian ottamisesta osaksi kaupungin strategiaa.
Päätös	Hyväksyttiin.